

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 379/2022-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], proti uzneseniam Okresného súdu Trenčín č. k. 14 C 2/2021-62 zo 4. marca 2022 a č. k. 14 C 2/2021-68 z 18. mája 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uzneseniami všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 000 eur a zároveň žiada o ustanovenie právneho zástupcu.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutých rozhodnutí vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 14 C 2/2021 domáhal zaplata 400 eur s príslušenstvom, pričom v rámci tohto konania požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 14 C 2/2021-45 zo 14. septembra 2021 bolo vyšším súdnym úradníkom rozhodnuté o nepriznaní oslobodenia sťažovateľa od platenia súdnych poplatkov. Vyšší súdny úradník napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že majetkové pomery sťažovateľa neumožňujú priznať oslobodenie od platenia súdneho poplatku za žalobu vo výške 24 eur. Proti tomuto

uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením č. k. 14 C 2/2021-52 z 27. októbra 2021 tak, že sťažnosť zamietol. Následne okresný súd vyzval 27. januára 2022 sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku. Keďže sťažovateľ súdny poplatok nezaplatil, okresný súd uznesením č. k. 14 C 2/2021-62 zo 4. marca 2022 (ďalej len „uznesenie zo 4. marca 2022“) vydaným vyšším súdnym úradníkom konanie zastavil. Proti uzneseniu zo 4. marca 2022 podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením č. k. 14 C 2/2021-68 z 18. mája 2022 (ďalej len „uznesenie z 18. mája 2022“, spolu ako „napadnuté uznesenia“) tak, že sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu zo 4. marca 2022 ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Proti napadnutým uzneseniam okresného súdu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej uvádza, že *„Vzhľadom k tomu, že suma ktorú mal sťažovateľ zaplatiť, neslúžila na ochranu iného účastníka konania proti nezvratným výdavkom, ani nepredstavovala finančnú záťaž/prekážku chrániacu súdny systém, keďže oslobodenie nebolo zamietnuté z dôvodu svojvoľného alebo zjavne bezúspešného uplatňovania práv. A vzhľadom k tomu, že nepriznanie oslobodenia od súdneho poplatku a následné zastavenie konania sa uskutočnilo v úvodnom štádiu pred súdom I. stupňa, a viedlo k tomu, že vec nikdy nebola preskúmaná v merite veci, tak došlo k porušeniu práva na prístup k súdu, na súdnu ochranu... vid' napr. aj KOM spoločnosť s ručením obmedzeným proti Slovensku, rozhodnutie ESJP z 2.9.2021.“*

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Z pohľadu ústavného súdu bolo v prvom rade potrebné vysporiadať sa s otázkou, čo je skutočným predmetom ústavnej sťažnosti. Z jej obsahu totiž vyplýva, že sťažovateľ okrem rozhodnutí označených v záhlaví tohto uznesenia napáda aj rozhodnutia týkajúce sa jeho návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov, konkrétne uznesenie č. k. 14 C 2/2021-45 zo 14. septembra 2021 o nepriznaní oslobodenia sťažovateľa od platenia súdnych poplatkov a uznesenie č. k. 14 C 2/2021-52 z 27. októbra 2021 o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti označenému uzneseniu, no uvedené nepremietol do petitu ústavnej sťažnosti. K tomu ústavný súd uvádza, že v zmysle § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je rozsahom a dôvodmi návrhu (ústavnej sťažnosti) viazaný. Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd porušením práv vo vzťahu k tým rozhodnutiam, ktoré sťažovateľ nepremietol do petitu ústavnej sťažnosti, nezaoberal a považoval ho len za súčasť jeho sťažnostnej argumentácie.

5. Súčasne ústavný súd uvádza, že predošlé rozhodnutie ústavného súdu č. k. I. ÚS 5/2022-10 z 12. januára 2022 o odmietnutí ústavnej sťažnosti sťažovateľa z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu, ako aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti vytvára prekážku veci rozhodnutej a ústavná sťažnosť smerujúca proti totožným rozhodnutiam, uzneseniu č. k. 14 C 2/2021-45 zo 14. septembra 2021 o nepriznaní oslobodenia sťažovateľa od platenia súdnych poplatkov a uzneseniu okresného súdu č. k. 14 C 2/2021-52 z 27. októbra 2021 o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu o nepriznaní oslobodenia sťažovateľa od platenia súdnych poplatkov,

by bola neprípustná a ústavný súd by ju ako takú odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv uznesením zo 4. marca 2022:

6. Ústavný súd stabilne vo svojej judikatúre týkajúcej sa otázky právomoci ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

7. Sťažovateľ mal k dispozícii osobitný prostriedok procesnej obrany na ochranu označených práv proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom, a to sťažnosť, ktorú aj využil. O tejto sťažnosti rozhodol sudca okresného súdu uznesením z 18. mája 2022, čo v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením z 18. mája 2022:

8. Ústavný súd uvádza, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 39 ods. 3 a 4, § 43 a § 123 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 124 a § 132 zákona o ústavnom súde]. V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu.

9. Absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti spôsobuje nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde a je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (IV. ÚS 91/2018, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020, III. ÚS 611/2021). Ústavná sťažnosť sťažovateľa sa vyznačuje absenciou tejto náležitosti konania, pričom samotný subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho práv alebo ním predostretý nesúhlas s rozhodnutiami príslušných orgánov, ako je to v tomto prípade, nie je dostatočným dôvodom na vyvodenie záveru o vecnej nesprávnosti/arbitrárnosti rozhodnutia alebo porušení základných práv a slobôd. Na tomto mieste ústavný súd prízvukuje, že neočakáva právne perfektné podania od osôb, ktoré nie sú právne zastúpené, ale požaduje, aby v rámci svojich podaní aspoň v orientačnej rovine ozrejmili základné skutkové a právne okolnosti svojej právnej veci s uvedením toho, v čom mal príslušný orgán nesprávne vo veci rozhodnúť, teda uviedli skutočnosti, ktoré by predstavovali určité východisko pre ďalší postup ústavného súdu. Sťažovateľ však bez relevantnej súvislosti namieta porušenie označených práv podľa ústavy, dohovoru a charty napadnutým uznesením, no z jeho argumentácie vôbec nevyplýva dôvod, pre ktorý by malo byť predmetné rozhodnutie v rozpore s jeho základnými

právami. Chýba jasne zdôvodnenie toho, prečo je napadnuté rozhodnutie z pohľadu jeho základných práv, ktorých porušenie namieta, ústavne neutržateľné.

10. Z lakonicky formulovaného obsahu ústavnej sťažnosti sa javí, že napriek tomu, že sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia označených práv v súvislosti s napadnutým uznesením, ktorým okresný súd v podstate potvrdil správnosť uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, argumentácia sťažovateľa svojou podstatou smeruje proti uzneseniu o zamietnutí sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania rozhodnutia o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, s ktorou sa však vyčerpávajúcim spôsobom už ústavný súd vysporiadal vo veci sp. zn. I. ÚS 5/2022. Samotná ústavná sťažnosť teda neobsahuje žiadne námietky vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu z 18. mája 2022.

11. Nie je právomocou ústavného súdu vlastnou činnosťou a šetrením dopĺňať chýbajúce zdôvodnenie ústavnej sťažnosti a abstrahovať z podania sťažovateľa možné a ním bližšie nezdôvodnené porušenie jeho základných práv. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale jej esenciálnych obsahových náležitostí (ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 346/2019, I. ÚS 351/2019, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020). Ústavná sťažnosť má zároveň aj ďalší nedostatok, a to ten, že k nej nebola priložená kópia právoplatného rozhodnutia, ktorým malo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd (požiadavka plynúca z § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

12. Z týchto dôvodov bola ústavná sťažnosť odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, a to pre nedostatok náležitostí ustanovených zákonom.

13. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite jeho ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom:

14. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľa o jeho ustanovenie v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd k preskúmaniu toho, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde), a to: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) vylúčenie zrejmej bezúspešnosti uplatňovania nároku na ochranu ústavnosti.

15. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti, ústavná sťažnosť má náležitosti ustanovené zákonom, nie je podaná zjavne neoprávnenou osobou, nie je neprípustná, oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

16. S prihliadnutím na výsledok posúdenia ústavnej sťažnosti, ktorú ústavný súd v celom rozsahu odmieta (ako to vyplýva z časti III.1 a III.2 odôvodnenia tohto uznesenia), je evidentné, že v danom prípade nebola splnená jedna z troch podmienok na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred

ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa nevyhovel (bod 1 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. septembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu